

[Головна](#) > [Економіка](#)ДУМКА LIGA PRO

Ефективна ліквідація: як задовольнити вимоги кредиторів неплатоспроможних банків

Кейс РВС Банку: як нова культура реструктуризації змінює ринок проблемних активів

Тетяна Старцева

директорка Департаменту ліквідації банків Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

24 КВІТНЯ, 15:29

Не встигла розпочатись процедура ліквідації неплатоспроможного РВС Банку, як вже укладено перші угоди з реструктуризації кредитів його позичальників.

Останніми роками суттєво змінився підхід позичальників банків до врегулювання проблемної заборгованості. Якщо раніше ліквідація банку часто асоціювалася з примусовим стягненням, судовими процесами та зтяжними конфліктами, то сьогодні дедалі більше позичальників обирають інший шлях – домовленість. Мова про реструктуризацію кредитів, яку пропонує Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Причина очевидна: реструктуризація дає можливість знайти баланс між інтересами кредитора і боржника. Для позичальника це передусім шанс зменшити фінансове навантаження – через перегляд графіку платежів, зниження штрафних санкцій або фіксацію зрозумілих умов погашення. Для багатьох це можливість повернутися до обслуговування боргу без ризику втрати активів чи тривалих судових спорів.

Водночас виграє і Фонд. Добровільне врегулювання забезпечує своєчасне надходження коштів, мінімізує витрати на юридичний супровід і підвищує загальний рівень погашення заборгованості. У результаті це напряду впливає на обсяг коштів, які можуть бути спрямовані на розрахунки з кредиторами банків.

Приклад АТ "РВС Банк", яким зараз управляє Фонд, підтверджує тенденцію посилення відповідальності позичальників.

Нагадаємо, що 5 листопада Фонд гарантування вкладів розпочав процедуру виведення АТ "РВС Банк" з ринку та оголосив про відкритий конкурс на пошук інвестора для врегулювання банку. Переможною стала пропозиція від естонської банківської групи Iute Group AS щодо врегулювання шляхом створення перехідного банку з подальшою ліквідацією АТ "РВС Банк". 17 грудня Фонд створив і зареєстрував "Перехідний банк "ЮТЕ Банк", а 15 січня відбулась угода з продажу 100% його акцій інвестору.

Це максимально оперативні строки якісного врегулювання. Вже в березні Фонд розглянув звернення від п'яти позичальників РВС Банку за сімома кредитними договорами щодо проведення реструктуризації на загальну суму понад 44,7 млн грн. За всіма зверненнями ухвалено позитивні рішення й укладено перші договори на суму понад 31,8 млн грн.

Цей кейс демонструє важливу зміну в поведінці боржників. Позичальники дедалі рідше обирають стратегію "дочекатися примусу" і дедалі частіше – стратегію "співпрацювати зараз".

Загалом від початку 2022 року до банків, що ліквідуються Фондом гарантування вкладів, від позичальників надійшло майже півтора мільярда гривень.

Чому це відбувається? По-перше, Фонд суттєво посилив гнучкість підходів: умови реструктуризації враховують реальний фінансовий стан боржника, а не лише формальні параметри кредиту. По-друге, умови прозорі та зрозумілі. По-третє, сам ринок подорослішав: бізнес краще рахує вартість часу і ризиків.

І головне – зникає ілюзія, що ліквідація банку означає "списання проблеми".

Важливо, що така практика набуває системного характеру. Ефективна реструктуризація проблемної заборгованості є одним із ключових елементів сучасної фінансової екосистеми, який активно застосовується і в країнах ЄС. Україна поступово імплементує кращі світові підходи, адаптуючи їх до власних реалій. І саме готовність позичальників до діалогу є критичною умовою успіху цієї трансформації.

Реструктуризація кредитної заборгованості – не компроміс від безвиході, а інструмент раціонального вибору. І що швидше це усвідомлюють позичальники, то більше шансів зберегти активи й мінімізувати втрати.

У ширшому контексті це також сигнал про поступове формування культури фінансової відповідальності. Навіть у складних умовах позичальники шукають можливості виконувати свої зобов'язання – якщо їм пропонують реалістичні механізми.

Фонд зі свого боку й надалі працюватиме над удосконаленням програм реструктуризації кредитів заради ключової мети – якнайшвидшого задоволення вимог кредиторів.